

Sygeplejerskeuddannelsen

Den generelle studieplan – del 2

Modul 12

Selvstændig professionsudvikling

November 2015

Indholdsfortegnelse

1. Syn på læring og overordnet struktur/tilrettelæggelse.....	3
2. Læringsmuligheder	4
3. Rammer for den kliniske undervisning	7
3.1 Vejledning.....	7
3.2 Dokumentation af vejleder tid.....	9
3.3 Dokumentation af deltagelsespligt i det kliniske undervisningsforløb.....	10
3.4 Ajourføring med sygeplejerskeuddannelsen.....	10
3.5 Intern klinisk prøve	10
3.6 Evaluering	10
4. Bilag.....	11

Uddannelsesmæssige forhold.

Vi har valgt at ensrette vores studiemateriale til modul 12 studerende, derfor er følgende beskrivelse gældende for alle afsnit, Sygehus Vendsyssel.

I din kliniske undervisningsperiode skal du primært forholde dig til følgende 4 materialer: ”Klinisk undervisning – generelle forhold”, ”Modulbeskrivelse, Modul 12– Sygepleje og selvstændig professionsudøvelse”, ”Prøver og regler herfor i Sygeplejerskeuddannelsen – Hjørring” samt ”Den generelle studieplan” del 1.

Du vil komme til at arbejde inden for sygeplejerskens virksomhedsområder – udføre, formidle, udvikle og lede.

1. Syn på læring og overordnet struktur/tilrettelæggelse

Når du begynder i det enkelte afsnit, tilknyttes du en klinisk vejleder.

Din kliniske vejleder har oftest 2 studerende, i specielle tilfælde 3. Det betyder, at du foruden at samarbejde med din kliniske vejleder også kommer til at arbejde med og lære af de andre i plejegruppen. Din kliniske vejleder har, som det øvrige personale, ferie, afspadsering og vagter. Derfor får du et samarbejde med de øvrige studerende i afsnittet.

Din kliniske vejleder strukturerer i samarbejde med dig, dit kliniske undervisningsforløb. Temaet i modul 12 er: Sygepleje og selvstændig professionsudøvelse.

I din kliniske undervisningsperiode skal du arbejde med hele sygeplejens selvstændige virksomhedsområde relateret til de patienter eller grupper af patienter med komplekse, akutte og kroniske sygdomme samt deres sociale netværk. I modulet skal du særligt have fokus på sygeplejerskens koordinerende og ledende funktioner herunder dokumentation, evaluering og kvalitetsudvikling.

Vi forventer, at du som udgangspunkt for at arbejde med læringsudbyttet på modul 12 har viden, erfaringer og kompetencer med fra modul 11. Dette fundament skal du nu bygge videre på og opnå større sikkerhed i samt udvikle din selvstændige sygeplejefprofession. Det vil sige at du i hver enkelt situation forsat har fokus rettet mod klinisk vurdering og beslutningstagen i forhold til komplekse, akutte og kroniske patientforløb.

Du vil måske opdage, at noget af det, som du synes, at du har indsigt i og dannet dig en mening om – pludselig kan ses i et andet perspektiv, når dine egne faglige idealer og samfundets krav ikke stemmer overens.

Du samarbejder med din kliniske vejleder om at udvælge hvilke patienter eller grupper af patienter med komplekse, akutte og/eller kroniske sygdomme, du skal varetage sygeplejen selvstændigt hos. Vi mener, at motivation og drivkraft er en væsentlig del af det at lære. Derfor er det vigtigt, at du kan analysere og se mening i læringsudbytte og kan koble disse til de generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger, som er identificeret hos din/dine patienter. Når du formulerer egne læringsmål i din individuelle studieplan tager disse udgangspunkt i konkrete problemstillinger hos din patient.

Din individuelle studieplan er et vigtigt redskab til at strukturere dit kliniske undervisningsforløb. Udarbejdelsen af din individuelle studieplan sker i samarbejde med din kliniske vejleder og opstartes ved forudsætnings- og forventningssamtalen. Den følges herefter op af kontinuerlige planlægningsamtaler, hvor planen justeres i takt med din faglige udvikling – se afsnit om planlægningsamtalen. Du finder de ark, du skal udfylde til din individuelle studieplan på skolens hjemmeside. [UCN - Sygeplejerskeuddannelsen, Hjørring](#)

Den kliniske vejleders og dit ansvar som studerendes kan du se nærmere i Klinisk undervisning – generelle forhold pkt. 3. Her finder du også en beskrivelse af uddannelsesinstitutionens undervisers ansvar.

2. Læringsmuligheder

Når du har afsluttet din kliniske undervisningsperiode forventes det, at du har opnået følgende læringsudbytte:

1. At søge, sortere, tilegne sig og vurdere praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden med relevans for professionsområdet
2. At anvende udvalgte analysemetoder¹ ud fra forskellige perspektiver i bearbejdning af generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger

¹ Teorier hentet fra de forskellige videnskabsområder f.eks. omsorgsteori, kommunikation, sociologi, anatomi og fysiologi

3. At anvende specialiserede dataindsamlingsmetoder² knyttet til sygeplejefprofessionen og analysere empiriske³ data ud fra forskellige teoretiske perspektiver
4. At inddrage kliniske retningslinjer, udviklings- og forskningsarbejde i tilrettelæggelse af pleje og behandling
5. At lede sygepleje, herunder prioritere, koordinere og delegere sygepleje inden for givne rammer og medvirke til at sikre sammenhængende patientforløb og patientsikkerhed i samarbejde på tværs af sektorer og institutioner
6. At samarbejde med patienter og pårørende med respekt for menneskers forskellige værdier, opfattelser og reaktioner i forbindelse med sundhed, sygdom og sygepleje som grundlag for udførelse af professionel omsorg
7. At redegøre for muligheder og barrierer knyttet til kvalitets- og udviklingsarbejde
8. At beherske⁴ gældende dokumentationspraksis, administrative procedurer samt forholde sig kritisk til kvaliteten af den udførte sygepleje
9. At deltage i implementering af resultater fra udviklings- og forskningsarbejde i sygeplejevirkosomhed⁵

På baggrund af det ovenstående læringsudbytte har vi i det følgende beskrevet det indhold, du kan arbejde med for at opnå læringsudbyttet. Bagerst i dette studiemateriale finder du en mindmap over læringsudbyttet til inspiration.

I relation til de patienter eller grupper af patienter du arbejder med kan disse elementer danne udgangspunkt for dine læringsmål i din individuelle studieplan.

Du skal varetage disse elementer og inddrage begreber på en sådan måde at du i dine handlinger og via dine refleksioner synliggøre, at du har opnået det forventede læringsudbytte

Den professionelle rolle

- patient og bruger indflydelse

² f.eks. observationsskemaer, kostregistrering, væskeregnskab

³ ³ ”Empiri er materiale, som er genstand for undersøgelse, og som der kan refereres til (iagttagelser, data, udsagn, tekster, kilder)”. Rienecker L., Jørgensen PS. Den gode opgave – opgaveskrivning på videregående uddannelser. 3. Udgave. Frederiksberg: samfundslitteratur; 2005.

⁴ Definition af at beherske: at kunne udvælge og sammensætte en systematisk fremgangsmåde og identificere forbedringsmuligheder/ændringer

⁵ Kilde: ”Modulbeskrivelse, modul 12 – sygepleje og selvstændig professionsudøvelse, sygeplejerskeuddannelsen Hjørring”

- patientens identitetsopfattelse og værdier – herunder forskellige sundheds- og sygdomsopfattelsers betydning for oplevelse af sygdom
- balance mellem omsorg og egenomsorg
- magtaspekter, fagets dilemmaer og juridiske aspekter

Formidling

- kommunikation
- vurdering og identifikation af patientens læringsbehov
- didaktiske overvejelser i forhold til metode, forudsætninger, parathed til at modtage information, vejledning og undervisning
- planlægning og udførelse af information, vejledning og undervisning

Sygeplejerskens ledende og koordinerende funktioner

Organisation og ledelse

- administrative opgaver knyttet til patient-/borgerforløb
- sikre patientsikkerhed
- sikre sammenhængende patientforløb
- overblik, prioritering og ledelse af plejen knyttet til flere patienter/borgere
- koordinere og delegere sygepleje
- ledelse af sygeplejekonferencer, rapportituationer og lignende
- internt og tværsektorielt samarbejde
- tværfagligt samarbejde

Dokumentation

- beherske afsnittets gældende dokumentationspraksis
- udarbejde begrundede plejeplaner for den enkelte patient
- vise brugen af gældende retningslinier og instrukser

Evaluering

- lave en vurdering over patientens aktuelle tilstand
- udarbejde og justerer gældende plejeplaner

- forholde sig kritisk til den udførte pleje

Kvalitetsudvikling

- identificering af sygeplejefaglige problemstillinger
- kunne vurdere og anvende forsknings- og udviklingsarbejde i pleje og behandling
- kunne redegøre for muligheder og barrierer i forhold til implementering af lokale- og nationale kliniske retningslinier og instrukser
- kunne se muligheder og barrierer i forhold til udvalgte sygeplejefaglige indsatsområder
- søge, sortere og vurdere ny udviklings- og forskningsbaseret viden og litteratur
- via kritisk refleksion bringe nyeste viden ind i de faglige drøftelser, der foregår i afsnittet
- udvikle, begrunde og argumentere for udførelsen af egen professionelle omsorg

3. Rammer for den kliniske undervisning

På det enkelte kliniske undervisningssted er der afsat 6 timer/uge/studerende.

Tiden bruger din kliniske vejleder til at varetage sit ansvarsområde i forhold til dig og din uddannelse. Der planlægges vejlederdage med udgangspunkt i din individuelle kliniske studieplan. På vejlederdagen foregår der planlagte og formelle studieaktiviteter.

3.1 Vejledning

Vejledningen tager udgangspunkt i dig og de patienter, som du er tildelt. Fokus for vejledningen retter sig mod det sted, hvor du er, og den kompetence du skal skaffe dig. Vejledning sker i forhold til de behov og problemer den enkelte patient har – og dermed den aktuelle sygepleje hos patienten.

Vejledningen skal udfordre og støtte dine overvejelser over egen praksis og praksisforståelse. Der tages i vejledningen udgangspunkt i før-, under- og eftervejledning.

Refleksion er en integreret del af vejledningen. Refleksion forstås som en læreproces, hvor den studerendes oplevelser kobles med teoretisk og erfaringsbaseret viden. Der foregår både formelle og uformelle refleksionsprocesser.

Den kliniske vejledning foregår i nedenstående pædagogiske rammer:

- **Situationsbestemte/uformelle læringssituationer** foregår dagligt ved, at der tages udgangspunkt i den eller de patienter du er tildelt. Her tilstræbes vejledning før, under og

efter situationen. Fokusområderne retter sig mod de behov og problemer den enkelte patient har og hermed den aktuelle sygepleje. De først uger vil den sygeplejerske, du følger, fortælle dig hendes overvejelser omkring patienten, derefter vil du i stigende grad, blive stillet spørgsmål til din sygepleje. Herved tydeliggør du dine overvejelser og får øvelse i at begrunde dine sygeplejerhandlinger. Dette gør, at du får øget din handlekompetence til nye situationer. Her vil du opleve refleksionen foregår som uformel refleksion, der ikke nødvendigvis er planlagt på forhånd.

Vi tilstræber, at den person du har samarbejdet med bruger ca. 10 min til at give dig en feedback på, hvad gik godt og hvad kan du arbejde videre med næste dag hos den eller de tildelte patienter.

Når du arbejder på denne måde, opstår der områder som lægger op til, at du fordyber dig yderligere. Dette kan foregå i planlagte vejledningssamtaler.

- **Planlagte vejledningssamtaler** foregår på vejlederdage. Formålet er at bevidstgøre, udvikle og udvide din faglige viden samt dit handleberedskab. Du forbereder dig i samarbejde med din kliniske vejleder, ved at lave et skriftligt oplæg, hvor det fremgår tydeligt, hvad du gerne vil have vejledning på. Dette oplæg afleveres dagen før eller efter aftale til din kliniske vejleder. Den planlagte vejledningssamtale kan du bruge til refleksion over f.eks.:
 - en kompleks, akut eller kronisk patientsituation
 - en dataindsamling
 - helhedsvurdering af patienten
 - en fælles oplevet praksis
 - et kompleks, akut eller kronisk patientforløb.
- **Planlægningsamtaler** arbejder vi med for at differentiere og skabe progression i dit kliniske undervisningsforløb. Her udarbejdes, evalueres og justeres din individuelle studieplan med udgangspunkt i dine:
 - personlige kompetencer og eventuelle erfaringer
 - læringsstil
 - læringsudbytte

- faglige ønsker
- feedback fra klinisk vejleder
- aktuelle og potentielle læringsmuligheder

Du forbereder dig ved at lave en skriftlig selvevaluering af den forudgående periode og giver dit bud på, hvilke områder du fremadrettet vil have i fokus. Du vil ligeledes få en feedback fra din vejleder og sammen aftaler I nye læringsmål, metoder, perspektiver og litteratur med mere som nedskrives i den individuelle studieplan – se UCN's hjemmeside. Samtalen kan finde sted som afslutning på en vejledningssamtale og er af ca. ½ times varighed.

- **Regelmæssig feedback** foregår i forskellige situationer:
 - I det daglige samarbejde med patienterne, plejepersonalet eller din kliniske vejleder
 - Ved planlægningssamtalerne
 - Ved midtvejsevalueringen
- **Synliggørelse af potentielle læringsmuligheder** arbejder vi aktivt med i dit kliniske undervisningsforløb. Alle situationer giver mulighed for læring, men det er ikke en selvfølge, at der reelt sker læring. For at optimere mulighederne for læring arbejder din kliniske vejleder og det øvrige plejepersonale med at synliggøre og italesætte hvilke læringsmuligheder, der lige netop for dig i den aktuelle patientsituation.

Forudsætnings- og forventningssamtalen foregår efter de retningslinier, der er beskrevet i ”Klinisk undervisning – generelle forhold”, punkt 2 + bilag 1.

Det samme gælder for **midtvejsevalueringen** (punkt 7.1). Vi forventer, at du medbringer din skriftlige vurdering af, hvor langt du er nået i forhold til læringsudbyttet for modul 12.

3.2 Dokumentation af vejleder tid

Dit kliniske undervisningssted dokumenterer tjenestetiden for den kliniske vejleder på den fremadrettede tjenestetidsplan. Som tidligere nævnt er der på det enkelte kliniske undervisningssted afsat 6 timer/uge/studerende. Timerne er fordelt med 4 timer til den kliniske vejleder og 2 timer til den klinisk uddannelsesansvarlige sygeplejerske.

3.3 Dokumentation af deltagelsespligt i det kliniske undervisningsforløb

Dine vilkår for tilstedeværelse i klinisk undervisning følger retningslinjerne i ”Modulbeskrivelse, Modul 12– Sygepleje og selvstændig professionsudøvelse”

Du laver i samarbejde med din kliniske vejleder en plan for dine mødetider. I denne planlægning tager I hensyn til dine individuelle læringsbehov og dermed også til, at I får mest mulig tid sammen. Din kliniske vejleder attesterer inden din interne kliniske prøve, at du har opfyldt din tilstedeværelsespligt.

3.4 Ajourføring med sygeplejerskeuddannelsen

På dit uddannelsessted er der et tæt samarbejde med UCN og de dertil tilknyttede undervisere. Repræsentanter fra uddannelsesstedet deltager i følgende møder:

- Regionsmøder for afdelingssygeplejersker, kliniske vejledere og uddannelsesansvarlige sygeplejersker på UCN – 2 gange årligt
- Møder for ledende oversygeplejersker og vicecenterchefer på UCN – 2 gange årligt
- Forum for kliniske vejledere
- Forum for uddannelsesansvarlige i de mellemlange videregående uddannelser ved Sygehus Vendsyssel

Derudover deltager din kliniske vejleder i forskellige samarbejdsopgaver med UCN, Hjørring. De kliniske vejledere deltager på skift i undervisnings- og eksaminationsopgaver på modul 2 samt i valgfag på modul 13. Desuden deltager de i fastlagte studieaktiviteter på modul 4 og 11.

3.5 Intern klinisk prøve

Den interne kliniske prøve foregår efter de retningslinier der er beskrevet i ”Prøver og regler herfor i Sygeplejerskeuddannelsen – Hjørring”.

Forudsætninger for at du kan indstilles til denne prøve er, at du har været studieaktiv og overholdt aftalerne fra den individuelle studieplan samt regler for tilstedeværelse. Desuden skal din litteraturliste være godkendt.

3.6 Evaluering

Efter din interne kliniske prøve besvarer du en elektronisk evaluering af det kliniske uddannelsesforløb. Denne drøfter du med din kliniske vejleder. Den klinisk uddannelsesansvarlige

sygeplejerske gennemgår den efterfølgende med afsnitslederen med henblik på opfølgning og justering af uddannelsesmateriale og kvalitetssikring og udvikling af uddannelsesforløbet.

Den kliniske uddannelsesansvarlige sygeplejerske laver en samlet opfølgning, som videregives til vicecenterchefen.

4. Bilag

Modul 12 Mindmap

